NIBIO
NORSK INSTITUTT FOR BIOØKONOMI

Innmarksbeite

Når en skal oppgi arealtall i tilskuddssammenheng skal det oppgis i samsvar med definisjonene i markslagsinstruksen, slik det er nevnt i veiledningsheftet for søknad om produksjonstilskudd i jordbruket fra Landbruksdirektoratet.

I arealressurskartet (AR5) deles arealet inn etter definisjonene i klassifikasjonssystemet for AR5 (markslagsinstruksen). Denne gjelder for hele landet. Jordbruksarealet deles inn i fulldyrka jord, overflatedyrka jord og innmarksbeite. Det er disse arealkategoriene som brukes i søknad om arealtilskudd i jordbruket. Det er også den samme inndelingen som vises på gårdskart.

Innmarksbeite er den arealtypen det oftest knyttes spørsmål til, og som omtales nærmere her.

Innmarksbeite med frodig grasdekke og spredt tresetting.
Foto: Johnny Hofsten

Innmarksbeite med godt grasdekke og en del stein i overflata.
Foto: Kjetil Fadnes

Krav til innmarksbeite i AR5

Innmarksbeite er jordbruksareal som kan brukes til beite, men som ikke kan høstes maskinelt.

Et innmarksbeite skal ha gras og urter med god fôrverdi som dyra selv høster ved beiting. I tillegg skal det ha et tydelig kulturpreg.

Kulturpreg innebærer at arealet skal ha grasrik og engliknende vegetasjon. Arealet kan ha glissen tresetting der trærne er oppkvistet.

Arealet skal også være ryddet for kratt og hogstavfall slik at arealet er godt tilgjengelig for beitedyr.

Bildet viser et nyryddet areal. Både det åpne arealet og arealet et stykke inn i bjørkelunden holder kravet til innmarksbeite.

Foto: Ragnhild Sperstad

Minst 50 % av arealet må være dekket av kulturgrasarter og beitetålende urter. Med kulturgras mener vi arter som blir fremma av kultivering som beiting fører med seg (avbiting, tråkk og gjødsling). Eksempel på slike arter er engkvein, rapparter og sølvbunke. Grasarter som smyle, finnskjegg og blåtopp vurderes ikke som kulturgras. Eksempel på beitetålende urter er hvitkløver, ryllik og løvetann.

Arealtilstand, ikke bruk

Arealressurskartet AR5 skal vise arealtilstand, ikke arealbruk. Det betyr for eksempel at et areal fremdeles kan klassifiseres som fulldyrka jord selv om det er i bruk som beite. Et annet eksempel kan være et areal hvor skogen er hogd ned, det er satt opp gjerde og det går beitedyr. Det er ikke nok at arealet brukes til beite. Arealet skal ikke klassifiseres som innmarksbeite før det tilfredsstiller kravene til kulturpreg og dekke av kulturgrasarter og beitetålende urter.

Bildet viser en hogstflate som er tatt i bruk som beite. Arealet domineres av smyle. Dette er et utmarksbeite, ikke innmarksbeite.

Foto: Yngve Rekdal

I arealressurskartet avgrenses innmarksbeite uavhengig av eiendomsgrenser, hvor gjerdet går eller om arealet er i drift.

Tilskuddsberettiget innmarksbeite

For at et innmarksbeite skal gi rett til arealtilskudd, må det både være klassifisert som innmarksbeite i AR5 og være brukt som beite i inneværende sesong, i henhold til reglene for produksjonstilskudd fra Landbruksdirektoratet.

Kart må holdes oppdatert

Endringer som skjer i terrenget må også synliggjøres i kartet slik at det gir et riktig bilde av de faktiske forholda. Ved feil i kartene er det alltid kommunen som skal kontaktes.

Med vennlig hilsen
Norsk institutt for bioøkonomi
https://www.nibio.no/

Les mer om klassifisering av innmarksbeite i AR5, kulturgras og beitetålende urter hos NIBIO.

På nettsidene våre finner du også karttjenesten Gårdskart.

Har du spørsmål til kartene, kontakt oss på e-post gisdrift@nibio.no eller på telefon 40 60 41 00.

Juni 2024